

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de fractie van M:OED
de heer M.H.M. van Rooij

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Schriftelijke vragen inzake innovatie en
ondernemerschap in Maastricht
BEHANDELD DOOR
W (Wouter) Hankel

DATUM
27 augustus 2024
Verz. 28 augustus 2024
TELEFOONNUMMER

BIJLAGEN
--
ONZE REFERENTIE
2024.02188

E-MAILADRES
Wouter.Hankel@maastricht.nl

FAXNUMMER

UW REFERENTIE

Geachte de heer van Rooij,

De inzet van dit college is gericht op een sterke kenniseconomie om zo aan 'brede welvaart' en 'positieve gezondheid' voor onze inwoners te werken. Maastricht heeft met de Brightlands Maastricht Health Campus, zoals u terecht stelt, goede kaarten in handen. De doorontwikkeling van de campus doen we samen met onze partners Maastricht UMC+, Universiteit Maastricht en Provincie Limburg. Gezamenlijk hebben we de afgelopen periode belangrijke stappen gezet in de doorontwikkeling van de campus. Uw schriftelijke vragen raken aan verschillende aspecten van deze ontwikkeling en worden in het onderstaande beantwoord.

Vraag 1:

Hoe gaat het college studenten, het 'talent' zelf, en andere jongeren die nu nog in Maastricht wonen alsmede de diaspora, in de toekomst beter betrekken in de doorontwikkeling van het innovatiebeleid en de Brightlands Campus?

Antwoord 1:

Eén van de ambities van het Uitvoeringsprogramma Studentenstad ligt op het gebied van aansluiting van economie en arbeidsmarkt. Doelstelling hierbij is om praktisch én theoretisch opgeleide studenten (i.e. MBO-, HBO-, - WO-studenten) aan te trekken voor de kenniseconomie in Maastricht. Hiervoor sluiten we in Zuid-Limburg onder meer aan bij het meerjarenprogramma "aantrekken en behouden van euregionale en internationale kennis- en kundewerkers". Dit doen we samen met de landelijke Talent Coalition: een samenwerking van regio's waarbij wordt ingezet op het aantrekken en behouden van internationale hoger opgeleid STEM-Talent voor Nederland. Binnen Zuid-Limburg zetten we in op het aantrekken en verbinden van internationale studenten aan het regionale bedrijfsleven.

Vraag 2:

Zijn zorgen en wensen voldoende meegenomen, of domineren de belangen van grote organisaties? Moeten er niet meer belangrijke stakeholders betrokken zijn (zoals bijvoorbeeld de vele duizenden bezoekers (patiënten) van het ziekenhuis)?

DATUM
27 augustus 2024

Antwoord 2:

Op drie verschillende momenten (1 maart 2023, 1 maart 2024 en 24 april 2024) is overleg gevoerd met stakeholders, bedrijven en bewoners in Randwyck. Voor de laatste bijeenkomst zijn ook de leden van de gemeenteraad uitgenodigd. We hebben gepoogd om zoveel mogelijk de direct betrokkenen bij de campusontwikkeling te bereiken, zoals ondernemers, bewoners en studenten. Deze aanpak is ook gekozen bij het opstellen van het narratief voor de campus, waarbij een werkgroep is samengesteld met vertegenwoordigers van verschillende organisaties, bedrijven en bewoners in Randwyck. Naast deze inzet op het betrekken van een brede groep van stakeholders, betrekken we daar waar gewenst specifieke doelgroepen.

Vraag 3:

Wat gaat het college doen om een KvK inschrijving in Maastricht mogelijk te maken?

Antwoord 3:

Natuurlijk is het efficiënter om het proces van KvK inschrijving volledig te digitaliseren, maar de ID-plicht verhindert dit. De persoonlijke aanwezigheid is bij verificatie van de inschrijving een vereiste. Over een vestiging of een spreekuur van de Kamer van Koophandel is meerdere malen met de regiomanager van de Kamer van Koophandel overleg geweest. De Kamer van Koophandel geeft het volgende aan: "Met het locatiebeleid en veertien locaties heeft de Kamer van Koophandel een landelijke dekking. Hiermee borgen zij de continuïteit, kwaliteit en efficiency van hun dienstverlening. Uit data-onderzoek blijkt dat 99% van de ondernemers binnen één uur (50 km) een Kamer van Koophandel locatie kan bereiken om zich in te schrijven. Voor Maastricht is de meest nabijgelegen vestiging die in Roermond. Een inschrijving op locatie in Maastricht kost gewoon veel meer, zeker als de Kamer van Koophandel dit op meerdere locaties moet gaan doen (als Maastricht deze service krijgt wil elke regio elders dat immers ook). Daarnaast werkt het ook niet efficiënt; want dan kan de ondernemer uit Maastricht zich weliswaar in Maastricht inschrijven, maar dan wel maar op één specifiek moment in de twee weken. Nu kan de ondernemer zelf het tijdstip bepalen (binnen bepaalde grenzen)."

Vraag 4:

Is het college het met M:OED eens dat het kunnen inschrijven bij de KvK in Maastricht op dit moment een grotere prioriteit is dan een 4e (!) incubator? Waarom wel of niet?

Antwoord 4:

Aan de locatie van inschrijving bij de Kamer van Koophandel is vooralsnog weinig te veranderen. Dit is echter een onderwerp waarvoor we via landelijke coalities en kanalen (via VNG en G31) aandacht blijven vragen. Wat we wél lokaal kunnen oppakken is het stimuleren van innovatieve bedrijvigheid door het realiseren van een incubator. Het faciliteren van een incubator geldt vanuit het belang van de kenniseconomie, de ontwikkeling van innovatie en voor de economische kracht van Maastricht als een belangrijke prioriteit. Het betreft overigens de ontwikkeling van een derde incubator op de Brightlands Maastricht Health Campus, naast de twee al bestaande incubatoren (gelegen aan de Oxfordlaan 55 en 70).

DATUM
27 augustus 2024

Vraag 5:

Komt er naast het recente narratief ook een gedegen beleidsanalyse van de doorontwikkeling die de regionale Triple Helix samenwerkingen moet doormaken om tot volwassen innovatie ecosysteem te komen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wanneer?

Antwoord 5:

Na vaststelling van het [narratief van de Brightlands Maastricht Health Campus](#) zijn we gestart met de [ontwikkeling van een integraal businessplan](#). De vier gebiedspartners – Maastricht UMC+, Universiteit Maastricht, Provincie Limburg en Gemeente Maastricht – hebben besloten om de haalbaarheid van één integrale aanpak voor de Brightlands Maastricht Health Campus (fysieke én economische ontwikkeling) met een bijbehorend verdien- en governance-model in de komende periode uit te werken. Dit zal resulteren in een businessplan dat inzicht geeft in de marktpotentie, benodigde financiering, gebiedsontwikkeling (masterplan), governance-model met het onderliggende verdienmodel. Dit integrale businessplan is naar verwachting gereed in maart 2025.

Vraag 6:

Wat zijn de concrete plannen en maatregelen rondom:

- a. Duurzaamheid en klimaatbestendigheid van het gebied? We weten dat het een hotspot is voor hittestress, dit is niet genoemd.
- b. Financieringsstructuur en lange-termijn-financiering? Er is sprake van vrijmaken van middelen en mensen, zonder dat continuïteit of doelen zijn geborgd.
- c. Transparantie en verantwoording? Het narratief en andere documenten noemen weliswaar de samenwerking met verschillende partners, maar bieden weinig duidelijkheid over rol en taakverdeling, hoe beslissingen worden genomen, en hoe verantwoording wordt afgelegd. Wie houdt toezicht op de uitvoering?
- d. Sociale studentenhuisvesting? Dit punt moge inmiddels duidelijk zijn. Maastricht heeft veel te weinig sociale studentenhuisvesting. Prestatieafspraken om tot grootschalige oplossingen te komen op Randwyck worden niet nagekomen. De genoemde samenwerking tussen corporaties lijkt vastgelopen. Dit kan fataal zijn voor het succes van de campus. Dat sociale studentenhuisvesting niet in het stuk voorkomt baart zorgen. Is het nog wel de ambitie om sociale studentenhuisvesting te laten landen op de campus?
- e. Inclusiviteit? Een belangrijk aspect van innovatiebeleid om gelijke kansen voor alle inwoners te creëren. Kleine ondernemers, sociale werkplaatsen, ZZP'ers, verenigingen en andere maatschappelijke- en vrijwilligersorganisaties moeten ook gefaciliteerd worden om mee te kunnen doen in een open innovatie ecosysteem.
- f. De verbinding tussen Randwyck en het centrum? Hoewel hier in het narratief over gesproken wordt, is dit niet uitgewerkt. Zelfs niet op de kaarten die in het document zijn opgenomen. Wij zijn ervan overtuigd dat de dynamiek die in Randwyck tot stand wordt gebracht ook van grote waarde is voor de binnenstad. Dit narratief lijkt de wereld van de innovatieve jongeren en de toeristische monocultuur in het centrum totaal te willen scheiden.

DATUM
27 augustus 2024

Antwoord 6:

- a. *Duurzaamheid en klimaatbestendigheid zijn een belangrijk thema in de campusontwikkeling. Het narratief spreekt over een living lab waar gezond leven zichtbaar en tastbaar is. Meer concreet over aantoonbaar koelere lucht door de vele bomen en waterpartijen in de openbare ruimte. In de uitwerking van het nieuwe masterplan zal dit verder uitgewerkt worden. Op dit moment wordt er ook al invulling gegeven aan deze ambitie in de lopende (concrete) plannen, namelijk met het doortrekken van de Groene Loper en met het vergroenen van het gebied tegenover de ingang van het Maastricht UMC+.*
- b. *Zie het antwoord op vraag 5.*
- c. *De vier gebiedspartners – Maastricht UMC+, Universiteit Maastricht, Provincie Limburg en Gemeente Maastricht – hebben de samenwerking vastgelegd in een koepelovereenkomst. Deze is op 1 maart 2024 door de partners verlengd. Hierin is de samenwerking tussen de partners ingericht. Besluitvorming vindt plaats in een stuurgroep, waarvan behalve de genoemde gebiedspartners ook MECC en de Brightlands campusorganisatie deel van uitmaken. Ambtelijk worden zaken voorbereid in een regiegroep waarin dezelfde partners zitting hebben aangevuld met de projectdirectie die verantwoordelijk is voor het opstellen van het integrale businessplan (zie vraag 5).*
- d. *Alle gebiedspartners zijn ervan doordrongen dat studentenhuisvesting cruciaal is om de campus tot een succes te maken. Dit is dan ook een uitgangspunt bij de verdere planontwikkeling. In de programmering voor studentenhuisvesting wordt ervan uitgegaan dat een substantieel aandeel van het programma op de campus in Randwyck wordt gerealiseerd. Er wordt stadsbreed gestuurd op betaalbaarheid zodat er voor woningcorporaties en commerciële marktpartijen een gelijk speelveld is. De vraag of huisvesting door corporaties of commerciële marktpartijen wordt gerealiseerd is daarmee voor de betaalbaarheid niet doorslaggevend. Als met sociale studentenhuisvesting wordt verwezen naar een (studenten-)woningcorporatie als opdrachtgever kan nog het volgende worden opgemerkt. In [antwoord op eerdere raadvragen van M:OED](#) is in antwoord 19 uiteengezet waarom er tot op heden geen studentencorporatie in Maastricht actief is. In de prestatieafspraken met de woningcorporaties zijn enkele projecten studentenhuisvesting opgenomen, waaronder de P0-locatie. U bent op de hoogte gesteld van de redenen waarom woningcorporatie Maasvallei heeft moeten stoppen met de planvorming hiervoor. Er zijn – met uitzondering van de P0-locatie – in de [prestatieafspraken met de corporaties](#) geen specifieke afspraken over grootschalige studentenhuisvesting in Randwyck opgenomen. In de verdere planvorming is studentenhuisvesting een vast onderdeel, waarbij er ook aandacht is voor betaalbaarheid en andere aspecten die van belang zijn bij het realiseren van passende huisvesting voor studenten. De woningcorporaties betrekken we hierbij. De praktijk zal moeten uitwijzen of ontwikkelaars tot een haalbare businesscase kunnen komen binnen de gestelde randvoorwaarden. Daarbij gaat het niet alleen om de betaalbaarheidseisen, maar om het geheel van marktomstandigheden (hoge rente, stijgende kosten voor materiaal en personeel, personeelstekort) en rijks- en lokaal beleid met betrekking tot bouw- en woonkwaliteit, welstand en betaalbaarheid. Waar het gaat om samenwerking tussen de corporaties bij studentenhuisvesting, bleek een en ander technische gecompliceerder dan eerder gedacht waardoor de planning naar achteren is geschoven. De planning is nu om in Q3 2024 “live” te gaan met het nieuwe geüniformeerde systeem van inschrijving, toewijzing en beheer, waarbij er zoveel mogelijk zal zijn gedigitaliseerd en alle corporaties eenzelfde werkwijze gaan hanteren. In de tussentijd zijn in meerdere complexen aanvullende maatregelen getroffen, zoals bijvoorbeeld een aparte studentenapp en digitale huissleutels. Met dit geheel verwachten we dat de dienstverlening aan studenten aanmerkelijk verbetert.*

DATUM
27 augustus 2024

- e. *Wij delen uw standpunt dat ook binnen het innovatiebeleid meer gelijke kansen voor alle inwoners een aspect is dat om voortdurende aandacht vraagt. Dat we het proces zodanig moeten aanpassen en inrichten zodat ook kleine ondernemers, sociale werkplaatsen, ZZP'ers, verenigingen en andere maatschappelijke organisaties die u noemt de mogelijkheid hebben om een bijdrage te leveren aan een open innovatie ecosysteem.*
- f. *We delen met u de opvatting dat de verbinding tussen de campus en het centrum van belang is en verbeterd moet worden. Hoe deze in het Narratief omschreven ambitie gerealiseerd wordt zal in het masterplan voor de campus verder uitgewerkt worden. Vooruitlopend op het masterplan wordt al gewerkt aan het verbeteren van de verbinding door het doortrekken van de Groene loper tot in het hart van de campus.*

Vraag 7:

Gaat het college in de resterende twee jaar van deze termijn nog iets van bovenstaande in uitvoering brengen? Zo ja, wat precies en hoe gaan we dit meetbaar maken?

Antwoord 7:

Op 30 november 2023 heeft u een RIB ontvangen over de [‘Stand van zaken deelprojecten campus Randwyck’](#). De daarin genoemde tijdslijnen zijn nog steeds van toepassing met uitzondering van de derde incubator. Vanwege de problematiek rondom de netcongestie is de focus voor het realiseren van een derde incubator verschoven van nieuwbouw naar realisatie in een bestaand gebouw, bij voorkeur op een centrale locatie waar met andere gebruikers synergie kan worden gerealiseerd. Hiervan wordt momenteel - in nauwe afstemming met de ontwikkeling van voornoemd businessplan (zie de beantwoording van vraag 5) - de haalbaarheid nader onderzocht.

Vraag 8:

Is het college het met M:OED eens dat het een beter idee zou zijn de campus en het centrum meer en beter met elkaar te verbinden? Zo zou het voormalige militaire sportterrein in plaats van een appendix van het stadspark een innovatiepark kunnen worden. Hier kunnen jonge starters zich vestigen in een groene omgeving die verbonden kan worden met de Tapijnkazerne.

Antwoord 8:

*We delen met u de opvatting dat de verbinding tussen de campus en het centrum van belang is en verbeterd moet worden. Zie het antwoord op vraag 6f.
We zetten in op het verder ontwikkelen van het campus ecosysteem op Randwyck. De nabijheid bij de daar aanwezige kennisinstellingen is van belang voor startups, scale ups en talent.
We investeren in het aantrekkelijker maken van de campus als plek om te studeren, werken en wonen, en tegelijkertijd in goede verbindingen met het centrum en de wijken. In de stad kunnen op verschillende plekken specifieke woonproducten en woonmilieus ontwikkeld worden die aansluiten bij de behoeften van starters. Het voormalige militaire sportterrein is niet geschikt als innovatiepark vanwege de verkeersaantrekkende werking.*

Vraag 9:

Mogen we een tijdlijn ontvangen van prioriteiten, acties, verwachte uitkomsten en deadlines rondom de ontwikkelingen van Brightlands Campus Randwyck op korte- en middellange termijn? Wanneer?

Antwoord 9:

Zie het antwoord op vraag 7.

DATUM
27 augustus 2024

Vraag 10:

i. De governance rondom sociale studentenhuisvesting. Dit moeten we nu regelen voor de lange termijn. Huidige corporaties bewijzen het keer op keer niet te kunnen en komen presentatieafspraken niet na. We kunnen als gemeenschap grip creëren op huisvesting en hiermee onze grondwettelijke taak vervullen door zelf te investeren. Hiervoor is een organisatie nodig die zich op deze doelstelling kan focussen.

ii. Meer betaalbare werkplekken voor kleine bedrijven. Met een modulair en aan te passen gebouw kunnen we daar op korte relatief termijn aan voldoen en opties voor de toekomst openlaten. Deze werkplekken moeten inclusief, open en bereikbaar zijn voor Maastrichtse initiatieven.

iii. Investeer in de eigen regionale innovatiecapaciteit. Door goed te praten met en luisteren naar de doelgroepen in de stad en te kijken naar daadwerkelijke barrières voor innovatie en ondernemerschap. Dit is een taak van de lokale overheid. De rollen en verantwoordelijkheden in complexe 'quadruplehelix' samenwerking moeten helder zijn. Dat zijn ze nu niet.

iv. Context effecten niet vergeten. Het verlies van de alternatieve feestjes in het Landbouwbelang zorgt ook voor een minder aantrekkelijk innovatie-ecosysteem, we hebben steeds minder 'derde' plekken waar toevallige ontmoetingen plaatsvinden. Hierbij moeten we kijken naar de hele stad, niet alleen Randwyck. Want Randwyck is geen Strijp-S, maar ligt in Maastricht. Naast een ziekenhuis. Het lijkt ons niet de bedoeling daar een festival te organiseren. Behoud van de alternatieve cultuur in het Landbouwbelang.

Deelt het college de ambitie van M:OED om op korte termijn actie te ondernemen op punten i t/m iv? Waarom wel of niet? Zo ja, hoe en tegen welke termijn?

Antwoord 10:

In het onderstaande gaan wij nader in op de door u genoemde punten:

- i) Zie het antwoord op vraag 6d en de daarin opgenomen verwijzing naar de beantwoording van uw raadvragen over sociale studentenhuisvesting.*
- ii) Op de campus spelen de bestaande incubatoren en de in ontwikkeling zijnde derde incubator in op de behoefte aan betaalbare voorzieningen voor jonge bedrijven. Verder wordt er in het kader van de actualisatie omgevingsvisie nagedacht of er aanvullende maatregelen nodig zijn om meer betaalbare bedrijfsruimte in de stad te realiseren.*
- iii) De gemeente werkt nauw samen met eerder genoemde campuspartners. Ook wordt de samenwerking in de stad en de regio gezocht bij het stimuleren van innovatie en ondernemerschap. Dit gebeurt onder meer in het kader van de RegioDeal en de Economische Samenwerking Zuid-Limburg. We erkennen het belang van een open ecosysteem dat openstaat voor nieuwe partijen. In dat kader hebben we contact met Zuyd Hogeschool en Vista College over hun betrokkenheid bij de campusontwikkeling.*

DATUM
27 augustus 2024

- iv) *Randwyck is geen Strijp-S, maar er wordt nu en de komende jaren geïnvesteerd in het aantrekkelijker en levendiger maken van de campus, onder meer door het realiseren van ontmoetingsplekken. Cultuur speelt een belangrijke rol in de plannen om Randwyck te verlevendigen. Het nodigt uit tot ontmoeting en is een interessant onderdeel van een placemaking-strategie.*

Hoogachtend,
Namens het college van burgemeester en wethouders van Maastricht,

Frans Bastiaens
Wethouder Stedelijke Ontwikkeling, Cultuur, Veerkrachtige Wijken en Ouderenbeleid

Hubert Mackus
Wethouder Economie, Sport, Jeugdzorg, Water, Natuur en Landschap

Johan Pas
Wethouder Wonen, Onderwijs, Studentenstad en Welstand

John Aarts
Wethouder Mobiliteit, Stadsbeheer, Duurzaamheid en Hospitality

Schriftelijke vragen